

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 > — >
Negyedévre · 5 > — >
Egy óra · · 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.

hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.

első emelet,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Helyi ipartámogatás.

Pécs, 1900. szeptember 11.

Jeles egy testület a budapesti kereskedelmi és iparkamara. Csak a napokban keltett országszerte feltűnést évi jelentésével, a melyben súlyos gazdasági bajaink kutforrásánál felpanaszolja azt a retrograd irányzatot, a kereskedelem és ipar ellen irányuló gazdasági reakciót, amely az eddigi szabadelvű gazdasági rendszert, a közgazdasági erők természetes összhangzatát és szükséges egyensúlyát fel akarja forgatni.

Ez a retrograd irányzat — a budapesti kamara felfogása szerint — nyilvánul a börze megadóztatásában, a mely bár nevelésesen minimális, mégis rést tör a börze adómentességének „szabadelvű” privilégiumán; az őrlési forgalom megszüntetésében, a melyből csak a magyar gabonának, meg a vidéki malmoknak lehet hasznuk, de a fővárosi malomrészesvényeseknek dividendáit veszedelmesen megapaszítja; a kartellek megrendszabályozására irányuló törekvésben, a mely a fogyasztó közönséget a szabad fosztogatás ellen meg akarja óvni; a fogyasztási és értékesítési szövetkezetek létesítésében, ami tökéletesíti azt a szabadelvű axiómát, hogy a termelőnek nem szabad közvetlen összeköttetésbe lépni a fogyasztóval.

Igaz, hogy az ilyen elveket valló testület részéről kissé furcsán hangzik, ha ő panaszkodik egyoldalú gazdasági irányzatról és a közgazdasági erők természetes összhangzatának megzavarásáról, de hát utóvégre is a kereskedelmi és iparkamara főadata első sorban a kereskedelem és ipar érdekeinek védelmére sikra szállni s azért nem róhatja föl neki bűnül senki, ha ebben a küzdelemben egy kissé egyoldalú szempontokból tüzel az ellentaborra. Menetőknek látszott a budapesti kamara jelentésében nyilvánuló ez az egyoldalúság, mert legalább az a színezete volt, hogy a magyar ipar és kereskedelem általános, országos érdekei vezérlik, mikor „a kereskedelem és ipar ellen irányuló gazdasági reakcióról” panaszkodik.

Hogy azonban ez csak csalóka látszat volt s hogy a budapesti kamara jelentésében harcba vitt öreg ágyukat tulajdonkép-

pen csak a saját tagjainak vastag önzése hozta mozgásba, arról ékesen tanuskodik ennek a kamarának legújabb felterjesztése, melyet a kereskedelemügyi miniszterhez intézett a „közhatósági szállítások terén észlelt viszásságok megszüntetése tárgyában.”

A budapesti kamara érdemes tagjai ugyanis újabban szomorúan észlelték, hogy a hazai közhatóságoknál mindinkább terjed a törekvés, miszerint a beszerzendő ipari közszükségleteket kizárólag a saját területükön települt iparosok útján fedezék, sőt — borzalom kimondani is — akadtak egyes miniszteriumok, a melyek vidéki alantás hivatalaikat is az ottani helyi ipar igénybe vételére utasították.

Ennek a fájdalmas tapasztalatnak hangot adott a budapesti kereskedelmi és iparkamarában egy fővárosi vállalkozó, felpanaszolván, hogy egy vidéki város hatósága az ő szállítási ajánlatát, a mely a feltételeknek mindenben megfelelt s a legolcsóbb is volt, egy ott helyben lakó iparos javára minden elfogadható indok nélkül jogtalanul mellőzte.

Ez olyan flagrans sérelme a hazai (értsd: fővárosi) iparnak, melyet a kamara szó nélkül el nem tűrhet, fogta tehát magát és erélyes hangú felterjesztésben bepanaszolta a kormánynál a vidéki közhatóságokat, a melyek a helyi iparuk pártolásával olyan helyzetet idéznek elő, hogy az iparosok kizárólag a saját lakóhelyükre lesznek munkálataikkal utalva. Az ilyen gyakorlatot a kamara alkalmasnak tartja arra, hogy minden figyelemre méltó ipari haladásnak útját állja. Fölkéri tehát a kereskedelemügyi minisztert, hogy a belügyminiszterrel egyetértőleg intézkedjék ennek a helytelen gyakorlatnak a kiküszöbölése iránt.

No lám, hát a fővárosi vállalkozó urak, akik ugyancsak nagyot néznének, ha vidéki iparosok csak konkurrálni is merészelnének velök fővárosi szállításokért, az ipari haladás veszedelméről jajgatnak, ha az iparosok csak a saját lakóhelyükre lesznek munkálataikkal utalva, de kigyótbékát kiáltanak azokra a vidéki hatóságokra, akik a helyi iparosoknak legalább saját lakóhelyükön iparkodnak munkát biztosítani.

Mert a fővárosi kamara úgy magyarázza az ipartörvénynek az iparosok számára szabad mozgást biztosító 50-ik szakaszát, hogy a fővárosi vállalkozók ne csak a saját lakóhelyükön legyenek a hivatalos szállítók, hanem az egész országban az övék legyen az elsőség; a vidéki iparostól pedig irigylük még azt a saját lakóhelyükre való utaltságot is, a melyet ők a maguk szempontjából ipari haladásuk veszedelmének állítanak.

Csak az ilyen bornirt fölfogás teszi érthetővé a budapesti kereskedelmi és iparkamara legújabb akcióját, a mely indokolatlan, jogtalan és törvénytelen eljárásnak bélyegzi azt, ha egy vidéki hatóság a saját területén lakó iparosokat kedvezményezi közszükségleteinek beszerzésénél. A fővárosi önző elfogultságom képes azt belátni, hogy a vidéki közhatóságoknak életbevágó érdeke a saját területükön települt ipar támogatása még adozatok árán is; ha másért nem is, hát a hatóságot eltartó adózó polgárok adóképességének fokozása szempontjából.

De hát hiába soroljuk föl ez eljárás indokolt, jogos és törvényes voltát annak, aki minden józan okoskodás elől már eleve elzárkózik akkor, amikor hatalmi erőszakért folyamodik azért, hogy a vidéki hatóság ne kedvezményezhesse a saját adózó polgárait, hanem annak legyen énytelen kiadni az ezek által összeadott adófórintokat, akik azokhoz semmivel sem járultak, de egészben elviszik máshova.

Hírek.

Pécs, 1900. szeptember 11.

A pénzcserélő gép.

A múlt héten Dombóvárrott járt egy körmönfont, ügyes szelnámos, aki eredeti-ravaszsággal becsapott egy könnyen hívó paraszt embert.

Bankóprést kínált eladásra és sikerült is neki erre alkalmas vevőt találni. Mert bizony sokszor akad ember, aki rohamosan szeretne meggazdagodni, még ha bűnös uton is.

De ezt a meggazdagodási vágyát ez egyszer ugyancsak drágán fizette meg a megcsalt paraszt ember.

Valahol az utcán, vagy a kocsmában összekeverültek a bankóprész-utazó és egy mászlonyi juhászgazda. A csaló csakhamar tisztá-

Csuda olcsóság a BÉKA boltban!

Nyári és téli piquet paplan, zsebkendők, frofir és damaszt törülközők, továbbá vászon, kanavász, chiffon és grádli meglepő olcsón; szép választék selymekben és női ruhaszövetekben, új barchetek minden lehető színben és minőségben csak a BÉKA-nál kapható olcsón.

Irgalmasok-utca 10. sz. (Saját házban.)

korona szedetett be az idén; míg tavaly csak 1.195,807 korona jött be. Hogy az eredmény a julius havhoz képest, hol kevesebb volt a befizetés, egyszerre ilyen kedvező, az a szigorított adóbehajtásoknak és különösen az illetékek beszédésének köszönhető.

— **(Halálozás.)** özv. *Plecker* Henrikné szül. Wellmann Johanna tegnap délután öt órakor hatvankilenc éves korában elhunyt. Temetése holnap, folyó hó tizenkettedikén d. u. négy órakor lesz a közkórház halottasházából a budai külvárosi temetőbe. Az elhunyt leányán kívül testvérei és kiterjedt családja siratja.

— **(Elmebeteg törvényszéki jegyző.)** A pécsi társadalom, de különösen a jogászvilág egyik általánosan ismert tagját, *Hunyadi* Ignác törvényszéki jegyzőt lepte meg ma délelőtt a téboly. Hunyadi Ignác már huzamosabb idő óta szenvedett ideges agybántalmakban s körülbelül két évvel ezelőtt súlyos betege is lett egy nagyobb idegrohamnak, melyet azonban a fiatal, alig huszonnyolc-harminc éves ember egyébként erős és egészséges szervezete legyőzött, úgy, hogy annak idején néhány heti nyugalom után ismét elfoglalhatta hivatali állását. Tegnap este, kivéve valami nála szokatlan szükségviszóságot, egészben véve jól érezte magát Hunyadi, ki *Szekely* Géza dr. ügyvédjelölt s lapunk egyik belmunkatársával találkozva, mosolyogva még bocsánatot is kért szótlanságáért, melyet pillanatnyi indiszpozíciónak tulajdonított. Ma reggel aztán, úgy kilenc óra tájban, Hunyadi Ignác a Nepomuk-utcában levő lakásáról elindult, a helyett azonban, hogy hivatatába ment volna, utját a halpiac felé vette, hol aztán hirtelenül éktelen kiabálásban tört ki.

— Ide mellém hősök! — kiáltotta, majd hozzá tette: Segítség! Segítsenek rajtam! Mindjárt meghalok! A kiabálásra figyelmessé lettek s csoportba verődtek a járó-kelők is, míg végre *Fodor* János rendőr a Majláth-téri őrszem és *Márton* György helyőr le nem csendesítették a szerencsétlen fiatalembert, ki egy darabig nyugodtan engedte magát vezetni, míg meg nem látta a városház kapuját. Hol ismét óriási kiabálásba tört ki, bámulatos erő-

Tanító vagyok én is, a meggyőződés, a hit és honszerem vitt e pályára, a melynek utjai tövisesek. göröngyösek. És büszke vagyok arra, hogy nem muló földi kincsekért, nem a hála, nem az elismerés fényes jutalmáért, hanem a tulvilág üdve, boldogságáért, a vallásosság szent tüzetől áthatva, Istent, hazát szolgálva, oda dobom martalékul a nemzeti kultúrának éltemet, nyugalmamat, agyam tudását, szívem szeretetét.

És ha egykor, talán ma, talán holnap, a halál angyala lefogja szemeimet, ajkam utolsó nyíl e szavakra: tanító voltam, mint Istenem engedte; a hit és hazaszeretet zsenge magjait, mit tanítványaim szívébe vettem, kikeltek, fává növekedtek és sudarai dacolnak az istentagadók, a hazátlankok alattomos támadásaival.

A midőn más örömmünnepet ül családtagjai, jóbarátai, szerettei körében, én egymagamban elmélkedem a barátság, a szeretet, az élet mulandósága felett.

Merengésből az ajtó nyílása ébresztett fel. Két lenge tündér, két eszményi szépségű, piruló urileány lépett be. Talán suhógó eső, tomboló vihar elől térnek lakomba? Talán állati, vagy emberbőrbe öltözött fenevadak üldözése elől menekülnek? Talán ajtót tévesztettek? Avagy talán Isten küldötte őket égi birodalmából az elhagyotthoz, a megvetetthez?

vel kiszabadítani igyekezett magát kísérei kezéből, kiknek alapos munkát adott, míg a maga körül hadonászó és tülegető Hunyadi sikerült a rendőrszobába vezetni. Szerencsére éppen a városházán időzött *Ludwig* Ferenc dr. városi orvos, kinek sikerült lecsendesíteni a beteget, míg előállt a városi kocs, melyen az elmebeteg Hunyadi Ignácot *Ludwig* Ferenc dr., *Schulz* Ferenc, *Sárkány* Ármin rendőrkapitányok és *Száger* közegészségügyi alkalmazott beszállították a városi közkórház megfigyelő osztályába. Természetes, hogy a roham az utcán lepvén meg a szerencsétlen törvényszéki jegyzőt, tekintélyes számú szemtanuja volt az esetnek, melynek nézőit utóbb is a rendőrségnek kellett a városháza kapuja előtt elzavarni s így csakhamar híre ment a tragédiának, mely városszerte nagy részvétet keltett.

— **(Kivételes vásárhatárnap.)** A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a tolnamegyei *Nagy-Dorogh* községben folyó évi október 15-dikére eső országos vásár ez évben kivételesen október 29-én tartassék meg.

— **(Uj bírák.)** *Halász* István, kaposvári törvényszéki jegyző a lippai; *Molnár* Jenő, veszprémi törvényszéki jegyző a szigetvári; *Lajpcig* Antal, a pécsi ítélőtáblához berendelt bírósági aljegyző, a nagykanizsai és dr. *Cvenits* Antal, siklói járásbírósi aljegyző, a muraszombati járásbíróshoz albirákká kinevezettek.

— **(Vadak pusztításai.)** Megyénk hegyháti járásából Vaszar, Tékes, Nagy-Ágh, Magyar-Egregy, Szalatnak, Battyán, Pölöske és Liget községek azzal a panaszszal fordultak a megye közigazgatási bizottságához, hogy az erdei vadak nagy károkat okoznak a vetésekben és a földeken. Panaszuk fentjárt a miniszternél is, mire a miniszter azt a leiratot küldte, hogy az erdőtulajdonosok és a vadászatra jogosultak megkérdendők, hogy tenyésztenek-e vadakat s azok elszaporodása és kártételei ellen megteszik-e, a mit lehet; ha pedig ez sem elégséges, utasította a folyamodókat, hogy a bizottság útján *kivételes vadászati engedélyért* folyamodjanak. Az ügy a közigazgatási bizottság mai ülésén nagy port

Nem, künn napfény dereng, nem üldözi őket senki. Egykori tanítványaim voltak: Ilonka és Blanka. Eljöttek, hogy tiszta szívük melegével üdvözöljék volt tanítójukat névnapja reggelén.

Szerettem volna megcsókolni kicsiny kezöket, de szemembe megrezgett az öröm könnye. Elfordultam, ne lássák. Ne tudják, hogy a midőn boldogságot kívánnak, szívem, lelkem zokog fájdalomban; a midőn egészséget kíván ajkuk, pusztító kór rombolja szervezetemet: a midőn hosszú életet kíván angyalizta lelkük, a halál gondolatával foglalkozom. Ne, ne tudjanak erről.

Nem óhajtok kincset, aranyat, ezüstöt, nem hirt, nevet, dicsőséget; legyek szegény, nyomorult, elhagyott; gyötörjön láz, égető fájdalom, csak ti legyetek boldogok, egészségesek, hosszúéletűek, kik megemlékeztek rólam, a midőn mindenki elhagyott; kik nem szegyéltétek átlépni gyepes küszöböm, midőn mindenki megvetett.

És a midőn könnyező szemekkel, hálaltelt imádság epedez ajkamon, folyton előttem lebeg a két legszeretettebb tanítvány neve: Ilonka és Blanka.

Igy volt, így, névnapom reggelén.

vert fel; míg végre csaknem egy órai vita után azt határozták, hogy nem határoznak semmit, hanem a megkérdezett püspöki uradalmon, *Döry* Jenő, *Engel* Adolf és fiai kívül az összes vadászati bérlőket is megkérdetik a miniszter kérdéseire nézve. Így azután megmenekedett a bizottság attól, hogy — bakot löjjön; bár az ügy befejeztéig a kártékony vadak az — öszi vetéseket is lelelgethetik!

— **(Tanári áthelyezés.)** A vallás-és közoktatásügyi m. kir. miniszter Valló Albert besztecebényai kir. főgimnáziumi rendes tanárt, jelenlegi minőségében, a szegzárdi áll. főgimnáziumhoz áthelyezte.

— **(Felemelt fizetés.)** *Gál* László, mohácsi anyakönyvvezető az iránt folyamodott a megye közigazgatási bizottságához, hogy fizetését 700 frtról 900 frtra emeljék fel, azzal érvelvén, hogy kerületéhez Mohács mellett Kölked is tartozik s így teendőit a felette nagy ügyszemle mellett csak a legnagyobb buzgalommal teljesítheti. Az anyakönyvi felügyelő javaslatában pártolja e kérelmet, melyet ma a bizottság is pártolándónak talált s így terjeszti fel a belügyminiszteriumhoz.

— **(Tűzek.)** *Rauh* és *Bognár* cég tulajdonát képező gőzmalom eddig ismeretlen okból kigyulladt és teljesen leégett. A tűz éjjeli tizenkét órakor kezdődött és rövid másfél óra alatt az egész cserépszindelyes épület, a malom teljes berendezése, a gépház a pusztító elem áldozataul esett. A nagymennyiségű beraktározott tüzelőanyag azonban még a reggeli órákban is égett. Szerencse, hogy az épület magányos helyen áll és így a tűz tovább nem terjedhetett. A tűzoltóságnak alig akadt valami dolga, mert mentésről szó sem lehetett. A kár körülbelül harmincöt-negyven ezer korona, a mi részben megtérül, mert a malom biztosítva volt. A tűz keletkezésének okát a megindított vizsgálat lesz hivatva kideríteni. — Dombóvárrott a Főtéren levő *Wurm* *Dávid*-féle házban eddig ismeretlen okból kigyulladt a mosókonyha teteje. Az éjjeli öt éberségének köszönhető, hogy nagyobb szerencsétlenség nem történt. Ő ugyanis azonnal észrevette a tüzet és a felzavart házbellekkel együtt, még mielőtt a tűzoltóság megérkezett, eloltották. A kár jelentéktelen.

— **(Az ügyészségi fogház lakói.)** *Déván* *Ottó* kir. ügyész, ma jelentette a megye közigazgatási bizottságának, hogy jelenleg a pécsi kir. ügyészségi fogházban 86 egyén van; köztük 81 férfi és 5 nő. Vizsgálati fogoly 17; felebbezés alatt egynek áll az ügye; végleg elítélt 68 egyén. A rabélelmezés a múlt hónapban 730 kor 68 fillérbe került. A fegyelem és egészség jó volt a múlt hónapban.

— **(Pályázat.)** A bonyhádi járásbírósnál egy irnoki állás van üresedésben. Pályázati kérvények október negyedikéig adandók be a szegzárdi kir. törvényszék elnökénél.

— **(A nagy ferditő.)** A Bánffy Dezső báró hoppmester körül áltáji nyelvészeti üző Magyar Szó-ban olvassuk a következő csodabogarat: „— **A metsző.** Pécsen egy Steiner *Adolf* nevű zsidó metsző és előimádkozó nagy ünnepélyességgel áttért a katolikus hitre. Az még nem valami szokatlan eset, ha egy zsidó polgártárs csupa lelki meggyőződésből az üldözött katolikus vallásra tér át. De a Steiner *Adolf* esete azért nevezetes, mert ő a vallásával együtt foglalkozást is kénytelen cserélni. Mert katolikus metszőnek lenni épen nem valami jövedelmező foglalkozás és így majd buzgó keresztpapajára hárul a feladat, hogy gondoskodjék jövő földi életéről, ha már a lelki életét olyan alaposan rendbehozta. Ez a csodabogara legújabbán a Bánffyék lapjának, mely méltán megérdemli a nagy ferditő nevet. De ha bármit is elferdít a politikában, azt tudjuk, hogy a Bánffy érdekében

teszi; hanem, hogy minek ferdit el egy kikeresztelkedési hírt ily tendenciózusan, annak okát legfeljebb abban találjuk, hogy a »Magyar Szó«-ék nem értik meg, a mit olvasnak s kiírják rosszul onnan, a hol olvasták. Lapunk közölte először Steiner Adolf, szentlőrinci lakos, leányának kikeresztelkedését s ebből a hírből hogy miképen ferditette el a fenti csodabogarat a »Magyar Szó«, azt csak ő tudja. Hanem mi az ilyen elferdítésekől nem kérünk!

— (Uj királyi ügyész.) A király az igazságügyminiszter előterjesztésére dr. Rákosi Imre, pécsi kir. ügyészségi alügyészt, a fiunei kir. ügyészséghez ügyészsé kinevezte.

— (Uj postai beosztás.) A m. kir. posta- és táviratigazgatóság értesítette ma a megye közigazgatási bizottságát, hogy Bodorfa-pusztát a dencsházai postai kerületbe csatolta át. Az új beosztást a bizottság tudomásul vette.

— (Kezelőtisztviselők kongresszusa.) A X. és XI. fizetési osztályba sorozott állami kezelőtisztviselők, kir. posta és távirat segéd tisztjei és a bírósági fogházfelügyelők október hó másodikán Budapesten országos értekezletre gyűlnek egybe, melyen a helyzetük javítása végett indítandó mozgalmat fogják megbeszélni. A végrehajtó bizottság emlékiratot szerkesztett, a mely a törvényhozásnál és a minisztertanácsnál sürgeti, hogy a mennyi kezelő tisztviselő van a XI. fizetési osztályban, felényi soroztassék a X-be s a mennyi e szerint a X-ben leend, ismét felényi soroztassék a IX-be. Így eléretnék az a cél, hogy az 500 frtos kezdő minimum megtartása mellett is, megfelelő magasabb állások szervezése folytán biztos előmenetelre lenne kilátás. Jelenleg az összes állami hivataloknál a 3 alsó fizetési osztályba 4642 kezelőtisztviselő van sorozva s ezek az egyes osztályok között következőképen oszlanak meg: a IX. fiz. osztályban van 106, a X. osztályban van 718 és a XI. osztályban van 3818. Az emlékirat tervezete szerint a IX. fiz. osztályba 663, a X. osztályba 1327 és a XI. osztályba 2657 tisztviselő lenne sorozandó. Ennek a szerény és valóban méltányos kívánságnak a teljesítése is azonban az államháztartásnak 674,343 frt többlet kiadást okozna s így bizony kisebb javadalmazású tisztviselőnek nem valami vérmes reményeket táplálhatnak annak közeli teljesítése iránt, mert hát a pénz kell majd a khinai kalandra, meg új á. yukra, aztán irányadó köreink nem is igen szoktak lelkesedni az olyan fizetési reformokért, a melyeknél az oroszlanrészt nem a rangletra felső fokán állók viszik el maguknak.

— (Jelentés a vízről.) A Tettye forrás vizállásáról ma a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A víztartók tele vannak; a tettyei forrás vízszolgálati képessége folyó hó 11-én reggel 1335 köbméter.

— (Juhok vesszendőben.) Reider János német palkonyai lakos panaszt emelt a napokban a községi elöljáróságnál, hogy istálló-jából eddig ismeretlen tettesek három darab juhot elhajtottak. A gazda panasza folytán megindították a nyomozást de eddig nem sikerült a tetteseket kézre keríteni.

— (Betörők az uradalomban.) Király József villányi uradalmi tisztartó jelentést tett a napokban a községi elöljáróságnál, hogy a gazdasági iroda ablakait eddig ismeretlen tettesek betörték, míg a belsőablakok keresztfaít kétségtelenül lopási szándékkal kifeszítették. Beljebb azonban már nem merészkedtek a gonosz-szándéku emberek, mert az éjjeli őrs észrevette őket s erre elmenekültek, futás közben azonban rálóttak az őket üldöző éjjeli őrré. A golyó nem talált s így az éjjeli őrs, ki mindenáron kézre akarta keríteni a tolvajokat, kétszer utánuk lőtt a menekülőknél, de az ő golyói is célt tévesztettek. A vakmerő tolvajok ellen megindították a nyomozást.

— (Különös jelentés.) Nem nálunk történt ez a rendőri jelentés, de megtörténhetett volna itt is. A mi rendőreink is találnak »élő hullát« — »siketnéma halottat«. Azonban ez utóbbi jelentés egy öngyilkos asszonyról, — vidéken történt. Beállt a rendőrbiztos elé egyik legénye. Katonás pozícióba vágja lábszárait és szól:

— Biztos úr, jelentem alássan, a Vékony-utcában egy asszony baltával tövestül levágta mind a két kezét!

Azzal sarkon fordulva, ott hagyta az álmétköző rendőrbiztos.

— (A leány miatt.) Bartolovics Péter, kovácssegéd elé tegnap nyolc óra tájban este a Jókai-téren elébe állt egy 52-dik gyalogezredbeli közlegény s kérdőre vonta, mért bántalmazta a napokban azt a leányt, a kit ő szeret. A kérdőrevonással azonban a lovagias baka nem elégedett meg, hanem leoldotta oldaláról a panganétot s szíjjánál fogva, azzal agyba-főbe verte a legényt. A verekedésnek a rendőrök vetettek véget, kik elől azonban a baka megugrott. A megvert legény feljelentése folytán az ügyben megindították a vizsgálatot.

— (Eltévedt gyerek.) Benkő József, citrom-utca 3. szám alatti lakos, tegnap jelentette a rendőrségen, hogy hatéves fia elment hazuról s nem találják. A rendőrség elkezdte keresni a fiut, kit csakhamar meg is találtak a buza-téren és haza vitték a szüleikhez.

— (A megye közegészsége.) Johann Béla dr., megyei tb. főorvosnak a megye közigazgatási bizottságának mai ülésén tett előterjesztése szerint Baranyavármegyében a közegészségügy állapota a múlt hóban tetemesen javult. Csak a hasi hagymáz uralkodott nagyobb mértékben a pécsváradi járásban. Egyébként a közegészség elég kedvező volt s a légző szervek hurutos bántalmain kívül egyéb betegség nagyobb mértékben nem is lépett fel.

— (A hippodromból.) Az Apolló hippodrom a közönségnek mind jobban növekvő pártolása mellett játszik kint a buza-téren. Minden este szórakoztató előadásokat produkál az ügyes személyzet, mely nemrég meg is növekedett egy táncosnővel, egy sodronyművészinnel, egy zenebohóccal s több jó erővel. A repülő emberek, a bolondos August, a kéz és fej-antipodisták s a Várady tornász-csoport kedvencei a közönségnek. Most esténként versenybirkózások is folynak s Nagy Sándor, ceglédi birkozó, a hippodrom athletája, mindig győztesen kerül ki az érdekes versenyekből.

— (Az előzekeny mohácsiak.) A közelmúltban ily cím alatt már megirtuk, hogy mily fenomenálisan előzekeny határozatot hozott a mohácsi színpartoló egyesület, mely tudvalevőleg azt határozta, hogy a színházi székek első nyolc sorát a hölgyek számára tartják fenn, míg a férfiakat a sötét háttérben ültetik le. Miután csak a legsötétebb Afrikában lehet az ilyen rossz tréfának látszó határozatotak komolyan venni, mi is kételkedni merészkedtünk e határozat meghozatalának valódiságában. Tamáskodásunk azonban hiábavaló volt, mert bizony a mohácsi színházban a megnyitó előadás alkalmával is már az ünnepi toalettekbe öltöztetett hölgyek az első sorokat foglalták el, míg a férfiak onnan hátulról tapsoltak színészeinknek. — Sőt ez az óriási furcsaság nemcsak hogy megszületett, hanem mozgalmat is idézett elő, mert a színpartoló egyesület számos tagja e határozat életbe léptekor kilépett az egyesületből. Ennyi a tényállás s ez kommentár nélkül is tökéletesen elég arra, hogy az ember felsőhajtson: »Óh! Mucsá, muljék el a te országod!« . . .

— (Elhajtott fogat.) Fraunheim Ferenc, a »Magyar Király« bérszolgája tegnap Bányatelepről haza felé jöven, az uton egy gazdátlan fogatot talált. Felült a kocsira és

behajtotta a rendőrségre, hol kinyomozták, hogy a fogat gazdája Lesnyik István, rigoderszabolcsi-uti lakos. Lesnyik egy korcsmába betérvén, a kocsit magára hagyta s valószínűleg jókedvű bányászok felültek rá s hazahajtottak vele. Bányatelephez közel azután elhagyták az uton a fogatot, mely szerencsére ime mégis visszakerült minden nagyobb baj nélkül tulajdonosához.

— (Elementek a fecskék.) Sárga falevelek pergedezése elérkezett újra. Zörgő, hervadó haraszt, bágyadt napsugár hoz melan-kóliát a szivekbe, melyek izzó nyárról almodoztak még nem is oly rég. De szétoszlik lassan a napsugár, megtörik ereje s vele együtt foszlanak szét az álmok, ábrándok is. Lehull lassankint az egész lomb a fáról s itt terem haldokló poézisével az ősz. A néphit szerint az ősz tulajdonképpen már a szombati nappal vette kezdetét. Kisasszony napján hagyták oda ugyanis régi tanyájukat a fecskék. Összegyülekeztek nagy csoportban s megvitatták az irányt, hogy merre menjenek? Acélkék szárnyuk sűrű libbenéssel verődött össze, vitték, hozták a híreket, lázasan végezték az utazás előkészületeit. Aztán föl szálltak a magasba és gyors röptével siettek Délre, az örök tavasz honába, a hol nincs hűvös szellő, nincs árnyék, csak napsugár, meg forró szerelmes valóság. Mi pedig várjuk az ősz, az őszi permeteg beköszöntét. Nem vidit föl többé csicsergő szavával a karcu fecskemadár, nem hoz hírt többé a messzeségből attól, a ki madárpostával küldi sóhaját idegen vidékre. Várnunk kell újra kikeletig, a mikor felkeresi régi fészket, szívünkbe piántálja újra a természet iránti lángoló szeretetet. Isten veled szép fecskemadár, mennyivel boldogabb vagy te, mint mi, a kik fázva huzzuk össze lelkünk szárnyait s csak annál a tűznél melegedünk, a mely szívünkben ég régi remények, eszmények emlékeképen. Isten veled!

— (Lovagiatlan szomszéd.) Bár sem a walesi herceg illemtana, sem Clair Vilmos párbajkodexe nem tiltja azt, hogy a férfi kezet emeljen a nőre, közfelfogás szerint megis lovagiatlanság egy asszonyt megverni. S ebbe a lovagiatlanságba esett a napokban Denke Lajos baranyasellyei lakos, ki szomszédnőjét, Keserő Juliát ugy estefelé megleste s a mint az a kapuja elé ért, megfogta és pusztá kézzel alaposan elverte. Az asszony természetesen panaszt emelt a községi elöljáróságnál is, hol Denke Lajos beismerte lovagiatlan tettét, de hogy miért követte azt el, arról nem akart felvilágosítást adni, csupán annyit mondott, hogy leszámolni valója volt Keserő Juliával. Mindamellett áttették az ügyet a szentlőrinci kir. járásbíróshoz.

— (Kellemetlen vendég.) Kellemetlen vendégnek rendszerint az olyant mondják, a ki jönni tud, de elmenni nem, vagyis addig ül az ember nyakán s mulattatja a legfrissebb sütetű városi pletykákkal, míg az ember a sok unalomtól támadt ásitozástól valóóságos szájideg-merevedést kap. Jóval kellemetlenebb vendég azonban az ilyennél Bradics Ferenc pécsi lakos, ki a napokban egyik rokonát, Simon Józsefné bakócai lakosnőt látogatta meg s aztán bucsuzóul ellopta az asszony férjének egy dupla fedelű ezüst óráját. Most persze, midőn a káros panasza folytán a hatóság emberei lefűltek Bradics Ferencet, ez tudni sem akart az óráról, de tagadása hiába való volt, mert az ezüst órát megtalálták Weisz Ármint pécsi zálogosnál, hol az óra nyolc korona és hatvan fillérért »Bradics« néven el volt zálogosítva. A kellemetlen vendég ellen megtették a feljelentést a bíróságnál.

— (Eljegyzés.) Schröder Béla, a »Magyarország« belmunkatársa, tegnap tartotta eljegyzését Tolnában Engelhardt Olympiával. — Weisz Miksa kereskedő Bükksződről eljegyezte Dombóvárton Steiner Jozefint, Steiner Ármint, a dombóvári izr. hitközség főkantornának leányát.

— (Agyonütötte a földomlás.) Megrendítő szerencsétlenség történt a napokban Nagyhajmáson, hol Hoffmann Márton, odaváló lakos hat éves kis leányát a község mellett levő hegyről leszakadt föld agyonütötte. Hír szerint a szerencsétlen véget ért kisleány halálát gondatlanság okozta, amennyiben Frey Ádámné nagyhajmási lakosnő magával vitte a gyermeket a hegyre, hol férje földet ásott néhány munkással. Frey Ádámné nem gondolva a gyermekkel, ezt szabadjára hagyta s a kis Hoffmann Borbála játék közben éppen arra a helyre jutott, hol fönt Frey Ádám s a többi munkások dolgoztak, kiknek ásaí alatt a föld megcsuszott s leomolva, maga alá temette a kis leányt.

— (Hadihajók Mohácson.) A »Kőrös«, »Maros«, »Szamos« és »Lajta« dunai hadihajók egy torpedónaszáddal és jelző-gőzbárhákkal Budapestre jövet Mohácson, a Duna jobb partján kikötöttek. A szemrevaló, csinos vízi járműveknek a Dunaparton sok bámulója akadt. A monitorok másnap reggel az Aldunára távoztak.

— (Talált kocsilámpák.) A siklósi vámháznál szombaton este négy darab kocsilámpát találtak, melyeket egyelőre a vámos vett gondozás alá. Jogos tulajdonosuk küldjön érteük a rendőrkapitányságra.

— (Pyrománikus gazda.) Hogy a pyrománia mily veszedelmes betegség s hogy hány tűzveszélynek volt már közvetett okozója, az csak abból a statisztikából tűnik ki, melyet az ország területén előfordult tűzeseteket, azoknak keletkezési okára tekintettel, tartja nyilván. S ennek a statisztikának »jegyzet« rovatában számtalanszor fordul elő ama megjegyzés, hogy a tüzet gyújtogatás okozta, a gyújtogató pedig — mint az többnyire hitelt érdemlő orvosi bizonyítványokkal igazolva van — pyromániában szenvedett. Az országos statisztikai hivatalnak eme statisztikáját szaporítja egygyel az az eset is, mely a napokban Bar.-Sellyén történt, hol Balázs József ottani lakos buzaasztaja gyult ki s porrá is égett. A tűz keletkezési okának kiderítése végett indított vizsgálat során aztán kitént, hogy a tüzet gyújtogatás okozta, a gyújtogató pedig Bana József sellyei lakos volt, ki azonban köztudomás szerint is huzamosabb idő óta szenved pyromániában. Ettől azonban eltekintve, Bana Józsefet a gyújtogatás vádjával terheltlen mégis feljelentették a bíróságnál.

— (Elriasztott betörők.) Néhány lopási szándékban leledző ember a napokban bemászott Ladányi Sándor sellyei lakos udvarába, hol míg ketten telvignyáztak, ketten neki estek a gazda éléskamrájának, melyet fel akartak törni. A zajra azonban figyelmessé lett a gazda egyik kocsisa, ki elől a tettesek, még mielőtt valamit lophattak volna, elmenekültek. Hogy kik voltak az elriasztott éjjeli látogatók, azt a megindított nyomozás lesz hivatva kideríteni.

— (Ellopott halott.) Somogy-Csurgóról egy Orsós Daniel nevű parasztgazda szekeren szállította beteg fiát Csurgóra, hogy megvizsgáltsa az orvossal. A beteg kis fiú azonban meghalt. A parasztgazda betette a kis halottat egy zsákba és úgy utazott tovább. Két parasztleány az erdőben észrevette, hogy a szekér hátulján egy valamivel megtöltött zsák van. Abban a hiszemben, hogy az a valami értékes, ellopták. Kiváncsian bontották aztán fel a zsákot, de kínos volt a meglepetésük, mikor megtudták, hogy egy kis halott fiút loptak. Kínos meglepetésük dacára sem hagyták el a halottat, hanem utána vitték az apának Csurgóra s azzal adták át neki, hogy a szekérről elvesztette és ők az uton megtalálták.

(Hivatalvizsgálat.) Opris Péter, posta- és távirdaigazgató és Chinorány Géza főfelügyelő a dombovari posta- és távirdahivatalban rendes évi rováncsolást tartottak. A vizsgálat mindent a legnagyobb rendben talált.

— (Tolvajok a padlásán.) Seres Pál gyürüs-pusztai lakos padlásán a napokban tolvajok jártak, kik felfeszítették a padlás ajtaját s onnan körülbelül negyven korona értékű élelmiszert emeltek el. A káros panaszra folytán megindították a nyomozást az ismeretlen tettesek ellen.

— (Kedvezmények a katonai szolgálat teljesítése körül.) A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete feliratban kérte a kereskedelmi minisztert, hogy azoknak a kereskedelmi alkalmazottaknak, kik az Európán kívüli országokban kereskedelmi hivatásuk teljesítése végett állandóan letelepszének, az állításkötelezettség, valamint katonai szolgálat körül kedvezményeket nyújtson. A kereskedelmi miniszter most leiratilag közli az egyesülettel, hogy a honvédelmi, a közös hadügyi és az osztrák honvédelmi miniszterrel egyetértőleg létrejött megállapodások következtében, a kérdéses állításkötelezettségek a sorozó-bizottság előtt való megjelenése engedtetik, a külföldön besorozottaknak pedig a katonai szolgálat teljesítése dolgában megszemenő kedvezmények nyújtatnak. A fegyvergyakorlat kötelezettsége és ellenőrzési szemlén való megjelenés alól pedig feltétlenül fölmentetnek.

— (Hadüzenet a bürokratikus sallangoknak.) Közöltük már, hogy a hivatalos irások fölösleges udvariassági cifraságainak hadat üzent újabban a kereskedelmügyi miniszter, aki sorban föl hívja a vele érintkező hivatalokat és testületeket, hogy jelentéseikben véleményeikben csupán a szükséges szövegre szorítkozzanak és terjengős formákkal, nemleges jelentésekkel ne töltsék a drága időt. Rég kellett volna ez az intézkedés, melyre több, mint egy esztendő előtt példát adott az osztrák kereskedelmi miniszterium. Ezt az egyet az osztráktól is jó megtanulni, Ugy is elégszer követi a magyar kormány olyanokban, amik károsok és végzetesek az országra. Hegedüs Sándor miniszter ma a következő irást küldte a pécsi kereskedelmi és iparkamarának: A vezetésem alatt álló miniszterium ügymenének egyszerűsítése és gyorsítása érdekében a következőket rendeltem el: 1. A kamarák hozzám intézendő jelentéseinek minden fölösleges bürokratikus cifraság és terjedőség mellőzendő. 2. Ha a kamaráktól valamely ügyben körrendeletileg jelentés kívánatik le, akkor a kamarának csakis érdemleges jelentés szükségese esetén kell nyilatkoznia k. Ha a kamara a körrendeletben mindenkor megjelölendő záros határidőig jelentését fel nem terjeszti, ezt a körülményt nemleges válasznak fogom tekinteni, kivéve ha valamelyik kamara az érdemleges jelentés megtételére idejkorin a határidő meghosszabbítását kérte. Önként érteik, hogy a jelentések kellő időre való beérjesztésének elmulasztása esetén a felelősség mindenkor a kamarát fogja esetleges következményekért terhelni.

Törvénykezés

Gyilkos vincellér.

(Esküdszéki tárgyalás.)

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. szept. 11.

Ma az esküdszék előtt egy gyilkos és annak bujtogatója állott. A vincellér megölte a felbujtó atyját s ezért vonják most őket felelősségre. Csete István a gyilkos, Jakab József a felbujtó, ki saját atyja, néhai Jakab István ellen felbujtotta utálatos pénzszomjtól indítva vincellerjét, Csete Istvánt, ki folyó évi március hó 7-én este nyolc óra tájban agyonlőtte aldozatát.

Csete Istvánt gyilkosságért, Jakab Józsefet pedig arra való felbujtásért vonta ma kérdőre a kir. törvényszék, melynek elnöke Simon József törvényszéki bíró, szavazóbírái

pedig Finkey Pál és Apor Lipót voltak. A közzéadot Rákosi Imre dr. képviselte, védők Egry Béla dr. és Bihari Benó (Dárda) ügyvédek voltak. A jegyzőkönyvet Klausz Endre törvényszéki aljegyző vezette. Jelen volt még a tárgyaláson Jellachich István dr. törvényszéki orvos.

A tárgyalás a két letartóztatott vádlott általános kérdésekre való kihallgatásával kezdődött.

Csete István vádlott 1856. február 21-én született Foktó községben (Pestmegye), különben öcsényi (Tolnamegye) illetőségű, magyar ajku, róm. kat. vallású, nős, két gyermek atyja; törvényes feleségétől elhagyva agyaságban él. A cipész mesterséget tanulta, de utóbb vincellér lett. Kiszolgált szekeres s büntetlen előéletű.

Jakab József vádlott született 1855. november 13-án Csuzán s ugyancsak odaváló illetőségű is, ev. ref. vallású, nős, egy gyermek atyja, kiskereskedő, büntetlen előéletű.

Ezek után az esküdszék a következő tagokból alakult meg:

Ifj. Rézbányay János, kereskedő; Engeszer Miklós, aranyműves; Andrics Tivadar dr. ügyvéd; Hirschler Imre, magánzó; Szombathelyi József, háztulajdonos; Domján Ottmár, asztalos; Neumann Ignác, borkereskedő; Szekeres József, nyugalmazott tanító; Tichy Ödön bádógos; Fuchs Ádám, nyug. igazgató-tanító; ifj. Kópic Imre, lakatos; Móric Géza kádár, rendes tagok. Két póttagnak Daempff Imre, fakereskedő és Jacoby Fülöp biztosítási titkár sorsoltattak ki.

Miután elnök az esküdszék meghiteltette, a börtönőr kíséretében bevezetik Csete Istvánt, ki igénytelen alakkal bír, de mindenkinek a csodálatára folyékonyan, minden fennakadás nélkül mondja el a következőket, elkerülve minden ismétlést, szószaporitást, az eseményeket időrendben említvén fel:

Jakab Józsefnél volt vincellér, ki egy füves (javas) asszonyt kért fel 50 frt jutalom kilátásba helyezése mellett, hogy atyját, Jakab Istvánt emésztsze el. Az alkunál Csete volt a tolmács, minthogy sokacul folyt. A javasasszony megígérte közreműködését, de az eredmény nem mutatkozott. A türelmetlen fiú, hogy a ráirt birtokra kölcsönt vehessen fel, egy kosár cseresznyét, majd szilvát küldött Csetével a javasasszonynak, hogy atyját minél előbb eltegye láb alól, mikor egyszer az megízente, hogy nem teszi meg. — Jakab József most vincellerjének kezdett beszélni erről a tárgyról. A szilvaérés idején adott neki puska-porrt, hogy csak lödözzön, mintha a szilvát őrizné s ha feljön a hegyre az atyja, hát löjje azt agyon, hisz senki sem fogja az öreg keresni, ha meg megtalálják, azt hiszik, hogy a vadászok lőtték meg. Hogy a büntényre nagyobb animót adjon Csetének, 100 forintot ígért neki s ugyanezt az ígéretet Jakab Józsefnek megismételte neki. — Csete szó nélkül hagyta az ajánlatot. Jakabék azonban nem hagyták fel a tervvel. December hóban Jakab József felvezette Csetét a padlásra, megmutatta, hogy onnan hogy lehet az öreg Jakab Istvánhoz lejutni s ha lenn van, revolverrel, mit majd ő hoz, löjje agyon s akkor adja kezébe a fegyvert, hogy öngyilkosnak gondolják. A 100 frtot újra kilátásba helyezte. Majd meg azt tanácsolta Jakab, megmutatván a módját, hogy törjön be a pincébe, ott szórjon szét lisztet stb. s mikor az öreg kijön a zajra, löjje le. Akkor azt hiszik majd, hogy a rablók oltották ki életét. Csete meg is kezdte az utóbbi terv kivitelét, de lelkiismerete nem engedte, hogy lelője az öreg embert.

Jakabék szemrehányásokat tettek neki s nem szüntek meg unszolni őt a büntett elkövetésére. Folyó évi március hó elején pedig Jakab József azzal fenyegette Csetét, hogy ha nem pusztítja el az édes atyját, a szolgálatából elküldi.

Csete István ijedtében elindult szolgálatot keresni a környékben, de sehol sem talált s

a gazdát az őszi — második — aratás elmulasztásáért. A khinaiak értenek a vetésforgáshoz is és általában e szerint művelik is földjeiket; sajátságos felfogás azonban náluk, hogy nem sokat törődnek a vetőmag minőségével és takarékoságnak tartják eladni a legjobb magot és megtartani a tökéletlenül fejlődött vagy apadt szemeket. A búzát köhengerek segítségével csépelik ki, sima és kemény szűrűn és szórás útján rostálják, feldobván lapáttal a polyvával kevert szemet a levegőbe és a szélre bízván a tisztogatást. Buza után köles a legfontosabb gabonamű, melyet mindenfelé óriási mennyiségben termesztnek. Eke, borona s egyéb gazdasági eszközök a legprimitívabb alakuk még náluk és a mély szántást még nem ismerik. A hantok elporlasztását a téli fagyokra bizzák.

Az ugynevezett magasszárú kölest, mely hasonlít a khinai cukornádhoz (*Sorghum saccharatum*) csaknem ugyanolyan mértékben és módon termesztik, mint a kölest, de ez 10—15 láb magasságra is megnő és alkalmas menedékhelyéül szolgál a tolvajoknak és rablóknak, kik képesek e rengetegekben minden üldözést meghiusítani. Ez a növény Észak-Khinának erdőtlen síkságain a természet egyik legáldásosabb adománya. A bugákat még zölden szedik le a szárról és takarmányul használják. Ha megértek, kicsépelik a magjáért; a szárat magát kerítésekre, házfedelekre, sőt házfalakra is használják, midőn jól besározva a legnagyobb esőzéseknek is képes hosszú időn át ellenállani. Miután a szárat levágták, a gyökereket szedik fel tüzelőszernek, úgy, hogy e növény minden része valami hasznos célra használható. A lakosság nagy részénél e kölesfaj szára és gyökere képezi az egyedüli tüzelő-anyagot.

Tengeri is egyike a közönségesebb terményeknek, habár ennek holdankinti hozama csekély; árpát, zabot, búkkönyt, sesamot (*Sesamum indicum*) és dohányt is termesztnek. Burgonyát mindenfelé találni és a lakosság legolcsóbb táplálékát képezi. Babot is nagy mennyiségben vetnek, különösen a durvább fajú fekete babot, melyet állatok etetésére is használnak és a melyből egy nagyon keresett olajat sajtolnak. Az olajútás után megmaradt babpogácsa fontos kereskedelmi cikk, a mennyiben cukornád és egyéb termények alá trágyául használják. A földi mogyorót (*Arachis hypogaea*) is nagyban művelik olajáért és természetesen egyik legfontosabb termény az opium. Gyapot is nevezetes cikk néhány kerületben, ambar összehasonlítva a karolinai gyapotot, a khinai növény meglehetősen gyarló, tokja nem léven nagyobb, mint egy dió. Mindazáltal számtalan khinainak ebből készül ruházata. Ujabb az olcsóbb, de kevésbé tartós indiai és japáni fonál kezd kiszorítani az észak-khinai parasztság által házilag készített fonalat. Kereskedelmi kerteszet is nagyban virágzik, sőt a khinaiak kitűnnek ebben. »Szóval a khinai földművelés — így fejezi be a konzul tudósítását — mint minden egyéb khinai mesterség, legjobban megvilágítja e sajátságos fajnak abbéli tehetségét, hogy miképen lehet csekély, csaknem semmi eszközökkel mindent létrehozni. Irtóznak az újításoktól, de ha új módszereket kényszerítenek rájuk, végre is elfogadják azokat és egyszer elfogadván, nem egykönnyen valnak meg tőlük«.

□ **A zóna-tarifa reformja.** Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a jelenleg érvényben levő zóna-díjszabást megváltoztatta. A reformált tarifának ez évi július 1-én kellett volna életbe lépnie, de pénzügyi aggodalmak merültek föl az iránt, hogy az állam az új tarifánál néhány milliót vesztené. Mert a díjszabásban a vidék nagyobb városai nem emelkednek ki, mint központok, a hol pedig épp úgy összpontosul minden, mint az ország fővárosában. Azt pedig a szomszédos forgalmak rendezése által kellett volna helyre-

tolni. A minisztériumban tervbe vették a zónáknak egygyel való megszorítását is. Így a vonalszakaszokat tizenötre emelik. A munkálatok már folynak s *előreláthatólag az új rendszer november 1-én fog életbelépni.*

□ **Mezőgazdasági szesztermelők tanfolyama Nyitrán.** A Nyitramegyei Gazdasági Egyesület által a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával rendezett szesztermelői tanfolyam Nyitrán szeptember hó 27-én, csütörtökön kezdődik és tart október hó 11-ig csütörtökig, vagyis 14 napig. Előadók dr. Kosutány Tamás, a magyar-óvári gazdasági akadémia kitűnő tanára és dr. Bössörményi Oszkár budapesti ügyvéd, ki a szesz megadóztatására vonatkozó törvények- és szabályokról fog előadást tartani. A tanfolyamra jelentkezni lehet szeptember hó 14-ig a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkárnál; ezen határidőn túl senki föl nem vétetik. A hallgatók a közeli szeszgyárakba is ki fognak rándulni dr. Kosutány tanár vezetése mellett, hogy necsak elméleti, hanem gyakorlati ismereteiket is gyarapíthassák. Olcsó lakásokról, ha ez iránt megkerestetik, a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala készséggel gondoskodik.

□ **A szénkénegezés hazánkban.** Az elpusztult szőlőknek hazai fajtákkal szénkénegezésre való beültetése egyre nagyobb tért hódít. Mig a múlt évben tizenhatezer hold volt a szénkénegezéssel fenntartott szőlők kiterjedése, ez évben a terület megkétszereződött. A szénkénegefogyasztás 1898-ban tíz és félezer, a múlt évben 13.379 kilogramm volt, mig ez évben már 25 ezer kilogrammra tehető. Hogy a szőlőbirtokosoknak a szénkénegezését megkönnyítsék, újabb szénkénege-rakarakat állítottak fel Bonyhadon, Balaton-Füreden, Duna-Földváron, Kis-Baráthegyen, Kővágó-Órsőn, Pásztón, Tokajban és Zala Egerszegen. Így most már a szénkénege három állami és harminchárom bizományi raktárban áll a szállótulajdonosok rendelkezésére.

□ **Országos tenyészállatvásár Szenicen (Nyitramegye).** Miután az őszi folyamán igen sok gazda szokta üsző és tehén állományát kiegészíteni, Nyitramegyei Gazdasági Egyesület ez uton is közhírré teszi, hogy a folyó évi október hó 1-én Szenicen, a földművelésügyi minisztérium anyagi támogatásával tenyészállatvásárt rendez. Szenic vidékén kitűnő pirostarka marhát tenyésztnek, a vásár tehát legjobb alkalom lesz tenyészállatok beszerzésére. Közelebbi felvilágosítással szolgál Szenic város előljárósága.

TÁVIRATOK.

— **A trónörökös a német hadgyakorlatokon.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Ferenc-Ferdinánd* trónörökös-főherceg ma reggel Stettinből *Vilmos* német császárral a hadgyakorlatokra utazott.

— **Hegedüs miniszter Párisban.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) *Loubet* köztársasági elnök, aki jelenleg Rambouilletben tartózkodik, értesülvén *Hegedüs* miniszter párisi időzéséről, tegnap rendelkezésére bocsájtotta az opera comiqueben levő elnöki páholyát, melyből a miniszter végignézte a *Mignon* előadását.

Hegedüs ma a magyar vasuti kiállítást tekintette meg.

— **Háboru Khinában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Li-Hung-Csang átnyújtotta a hatalmaknak a megbízó leveleket, melyekkel kinevezték a meghatalmazottakat a béketárgyalásokhoz.

Pekingből jelentik, hogy a diplomáciai összeköttetés ott hosszú időig nem fog megújulni. Az orosz követség legközelebb időn Tiencsinbe megy. Mig az idegen hadsereg Pekingben marad, a khinai kormány nem fog oda visszatérni.

Hongkongból sürgönyzik, hogy a zavargásoknál, melyek ott és Kantonban tegnap előfordultak, négy embert megöltek és tízet megsebesítettek.

— **Háboru Délafrikában.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Lourenzo-Marquezból jelentik, hogy tegnap újabb osztály portugál csapat ment a transzváli határra.

— **Pusztító orkán.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) New-Yorkból jelentik, hogy a glavestoni kikötőben az óriási orkán következtében *nyolc gőzös hajótörést szenvedett* s a tengerpart melletti helyegekben *eddig hétszáz holtestet találtak. Az áldozatok száma több ezerre rug; néhány százat a háborgó tenger ragadott el.* Az egyesült államok kormánya elrendelte, hogy tízezer sátrat állítsanak a hajléktalanoknak s ötvenezer embernek élelmiszert küldjenek.

— **Boszniába vonuló katonák.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A budapest-józsefvárosi pályaudvarból ma reggel indultak Boszniába a Molinári 38-as számú teljes gyalogezred és a 32. számú Mária-Terézia gyalogezred első zászlóalja. Rendkívül nagy közönség bucsuzott a távozó katonáktól.

— **Megszökött rabok.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A váci fegyházból hat rab a napokban megszökött s azóta a közeli környék lakosságát rettegésben tartják. A megszökött fegyencek éjjelenként rabolnak s tegnap egy parasztgazdát meggyilkoltak. A csendőrség üldözi őket, de eddig nem tudta kézrekeríteni.

Szerkesztői üzenetek.

P. J. (Nagyharsány.) A levelében foglaltakat nem közöljük. Az épen nem tartozik a nagyközönség elé, hogy ha egy asszony megkorbácsolja a don Juant. Azután meg egyoldalú információ révén egyáltalán semmit sem közlünk; mert nem szokasunk holnap visszaszívni, a mit ma megirtunk.

Cs. I. (London.) Lapunk *nem irt* oly dolgokat a pécsi szabókról és cipészekről, mint ha azokra ráférne a nyitandó szabászati tanfolyam, mert nem tudnak szabni. Erre vonatkozó cikkét tehát nem is közölhetjük. Tessék annál a lapnál kopogtatni, a hol értenek a — szabászathoz. Mi újságírók vagyunk s nem kenyerünk a mások mesteriségében való *kontárkodás*.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

KIS HIRDETÉSEK.

Kitünő hölgy-kerékpár

elköltözködés miatt **készpénzért olcsón eladó.** Cim a kiadóhivatalban.

Használt

ajtók és ablakok

valamint mindennemű bontásból származó anyagok jutányosan eladók. — Cim a kiadóhivatalban.

Vasorsóra járó

szőlőprés és szőlőmorzsoló

megvételre kerestetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Kert-utca 10. sz. (földszint)

4 szoba és mellékhelyiségekből álló

lakás

november 1-ére kiadó.

Figyelem!

Mintegy harmadfél évvel ezelőtt egy a város-hoz közel eső présházban elkövetett betörés alkalmával többek közt egy 12 milliméteres egycsővű hátultöltő kis **fegyvert**, egy a mészáros boltokban használni szokott vörösréz-serpenyős kétkaru **mérlegef** s egy kisebb, sárga rézfoglatu **távcsővet** elloptak a ki ezen tárgyak hollétét illetőleg utbaigazítást tud adni, **20 korona jutalomban** részesül.

Bővebbet a lap kiadóhivatalában.

Egy szoba és konyhából

álló lakás kiadó.

Percel-utca 35. számú házban.

A „Turul“ cigaretta hüvely legfinomabb valamennyi gyártmány között, az egészségre nem ártalmas. Különlegessége, hogy **a cigaretta egyszer meggyújtva, minden szivás nélkül is egyenletesen végig ég**, teljesen szagtalan és tiszta anyagánál fogva az egészségre ártalmatlan.

100 darab 36 fillér.

Kapható minden tőzsdén és minden jobb kereskedésben.

Pécsett

Engel Lajos utóda

könyv és papirkereskedésében,
postán bérmentve küldve

2000 drb 7 korona
5000 „ 15 „

Hirdetéseket

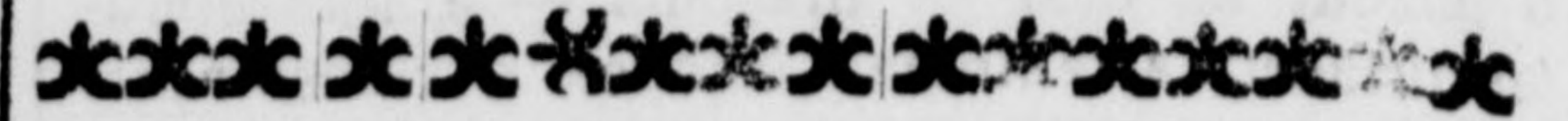
jutányosan vesz föl

a

„PÉCSI FIGYELŐ“

kiadóhivatala

Pécsett, Mária-utca I.

Meglepő

olcsó árakon vásárolható

FEHÉR BÉLA

óriási választéku

BUTOR

raktárában

PECSETT, Apácza-utcza 2. sz. a.

a takarékpénztári új palotában.

A legjobb kiállítású és legjobb **készítményű asztalos és kárpitos**

butorok.

